

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/4/2021
Identifikačné číslo spisu: 1016201684
Dátum vydania rozhodnutia: 04.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1016201684.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, 082 13 Tulčák č. 310, IČO: 31 303 862, zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, za účasti: Poľovnícke združenie Stracenô, Dolná Lehota, Dolná Lehota, IČO: 35 655 577, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministra životného prostredia SR č. 5832/2016-1.10.2 (11/2016 - rozkl.) zo dňa 23. júna 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/178/2016-65 zo dňa 6. decembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/178/2016-65 zo dňa 6. decembra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením podľa § 99 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zastavil konanie, v ktorom sa žalobca správnu žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministra životného prostredia SR č. 5832/2016-1.10.2 (11/2016 - rozkl.). Preskúmaným rozhodnutím zo dňa 23.06.2016 žalovaný zamietol rozklad žalobcu zo dňa 09.05.2016 proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody č. 3585/2016-2.3 zo dňa 25.04.2016 a toto rozhodnutie potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bola povolená výnimka zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len "ZOPK"). Výnimkou sa žiadateľovi Poľovníckemu združeniu Stracenô, Dolná Lehota, Dolná Lehota, IČO: 35 655 577 (ďalej len "žiadateľ" alebo "ďalší účastník"), povolilo usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Stracenô, držať ho a prepravovať, a to za v rozhodnutí stanovených podmienok, pričom odstrel bolo podľa rozhodnutia možné realizovať od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2016 postriežkou na lokalitách Brtošová (k. ú. J.) alebo Obecná lúka (k. ú. J.) a poslednou v časti revíru v ochrannom pásme NP Nízke Tatry (2. stupeň ochrany) od hranice intravilánu po lokalitu Šingliarka.

1.2 V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že vzhľadom na to, že výnimka zo zákona - povolenie usmrtiť - jedného jedinca medveďa hnedého na základe napadnutého rozhodnutia bola časovo obmedzená do dňa 30.11.2016, nie je možné tvrdiť, že by napadnuté rozhodnutie mohlo mať naďalej akýkoľvek vplyv na práva a povinnosti účastníkov konania. Účinnosť rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody č. 3585/2016-2.3 zo dňa 25.04.2016 totiž bola priamo týmto rozhodnutím časovo obmedzená a ani v konaní o rozklade nebola predĺžená doba, v rámci ktorej bolo možné odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri Straceno realizovať. Uplynutím tejto doby tak právoplatné rozhodnutie stratilo svoju účinnosť, a preto ani nemôže vzniknúť situácia, kedy by takéto rozhodnutie mohlo zakladať, meniť alebo rušiť práva a povinnosti žalobcu, resp. že by takýmto rozhodnutím mohli byť jeho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté.

1.3 Krajský súd poukázal na skutočnosť, že spôsobilým predmetom prieskumu v správnom súdnictve je len také rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka. Z dôvodu, že účinky napadnutého rozhodnutia zanikli a odpadol dôvod na pokračovanie v konaní krajský súd konanie podľa ust. § 99 písm. g/ SSP zastavil. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. b/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

2.

2.1 Dňa 08.02.2017 bola krajskému súdu doručená kasačná sťažnosť žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie. Žalobca podal kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa ust. § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, nakoľko nesprávnym procesným postupom krajského súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces a súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2 V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že napadnuté rozhodnutie o zastavení konania o žalobe žalobcu z dôvodu, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní je rozhodnutím, ktorým zbavuje žalobcu ako zainteresovanej verejnosti možnosti domôcť sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v oblasti ochrany prírody, ktoré môže byť v rozpore s ustanoveniami právnych predpisov na úseku ochrany prírody, a o ktorom žalobca v žalobe tvrdí, že v takomto rozpore s ustanoveniami právnych predpisov v oblasti ochrany prírody aj v skutočnosti je.

2.3 Žalobca poukázal na čl. 3 ods. 1 CSP základných princípov, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok, podľa ktorého je každé ustanovenie tohto zákona potrebné vykladať okrem iného v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú touto judikatúrou a rozhodovacou činnosťou iných súdnych autorít chránené. Žalobca mal za to, že rozhodnutie správneho súdu o zastavení konania o žalobe bez preskúmania rozhodnutia ňou napadnutého je v priamom rozpore s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie C-240/09 zo dňa 08.03.2011 a vedie k vylúčeniu Lesoochranárskeho zoskupenia VLK z možnosti domôcť sa preskúmania rozhodnutí v oblasti životného prostredia, ktoré by mohli byť v rozpore s právnymi predpismi na ochranu životného prostredia.

2.4 Žalobca ďalej uviedol, že každé rozhodnutie vydané v rozpore s právnymi predpismi na ochranu životného prostredia porušuje verejný záujem na takejto ochrane, keďže vytvára možnosť pre činnosť, ktorá je v rozpore s verejným záujmom na ochrane životného prostredia. Nepreskúmanie takéhoto rozhodnutia znemožňuje posúdenie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a rozhodnutie súdu o tom, či postup a rozhodnutie orgánov v oblasti životného prostredia boli zákonné alebo nie.

2.5 V závere kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd sa právnym posúdením veci z hľadiska postavenia žalobcu ako zainteresovanej verejnosti vôbec nezaoberal. Pri argumentácii, že uplynutím lehoty platnosti výnimky napadnuté rozhodnutie nemôže mať naďalej akýkoľvek vplyv na práva a povinnosti účastníkov konania, opomenul skutočnosť, že aktívna legitímácia žalobcu spočíva v existencii rozhodnutia porušujúceho verejný záujem v oblasti životného prostredia, a nespája sa s porušením

subjektívnych práv žalobcu v správnom konaní či napadnutom rozhodnutí.

3.

3.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že uznesenie krajského súdu je vecne správne a žiadal, aby kasačný súd napadnuté uznesenie potvrdil a kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

3.2 Žalovanému nebol zrejmý súvis medzi ust. § 178 ods. 3 SSP a namietanou nemožnosťou zastavenia konania podľa ust. § 99 písm. g/ SSP, keďže toto ustanovenie sa vzťahuje na konanie podľa SSP bez ohľadu na to, kto je žalobcom. Taktiež mu nebolo zrejmé, aké úvahy viedli žalobcu k záveru, že zastavením konania došlo k porušeniu jeho práva na prístup k správne alebo súdne konaniu, nakoľko sa s ním v priebehu celého správneho konania konalo ako s účastníkom konania. Žalobca podaním žaloby využil svoje právo na súdnu ochranu garantovanú čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR a využil tak právo na prístup k súdne konaniu, v rámci ktorého mal možnosť realizovať všetky práva účastníka súdneho konania. Žalobca sa počas celého konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite a predchádzania škôd na majetku osôb, ani nepodal žiadny relevantný návrh na riešenie problému spočívajúceho v premnožení medveďa hnedého na danom území.

3.3 Žalovaný uviedol, že v opakovanom súdnom, resp. následnom správnom konaní sa nedosiahne vo veci odlišný výsledok na základe čoho zastával názor, že kasačná sťažnosť žalobcu je neopodstatnená a motivovaná iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného a úplne ignorujúca vecnú podstatu daného konania spočívajúcu v záujme na ochrane prírody a krajiny a na ochrane zdravia a života obyvateľstva. V súvislosti s uvedeným žalovaný poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej Najvyšší súd SR konanie z dôvodu, že žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu stratilo platnosť (uplynutím času, na ktoré bolo vydané) zastavil.

4.

4.1 Najvyšší súd rozhodol o kasačnej sťažnosti uznesením zo dňa 03.07.2018 tak, že ju zamietol.

5.

5.1 Žalobca napadol uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžk/14/2017 zo dňa 03.07.2018 ústavnou sťažnosťou, prostredníctvom ktorej namietal porušenie základného práv podľa čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

5.2 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom sp.zn. I. ÚS 529/2019-51 zo dňa 19.01.2021 rozhodol tak, že základné právo občianskeho združenia Lesoochranárske združenie VLK na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp.zn. 4Sžk/14/2017 a jeho uznesením sp. zn. 4Sžk/14/2017 zo dňa 3. júla 2018 porušené boli. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžk/14/2017 zo dňa 3. júla 2018 ústavný súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5.3 Ústavný súd konštatoval, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nijako nevyplýva, že by sa najvyšší súd zaoberal skutočnosťou, či došlo k realizácii povolenej výnimky, alebo platnosť tejto výnimky uplynula bez jej realizácie. Vzhľadom na uvedené nemožno s odkazom na judikatúru ústavného súdu k zainteresovanej verejnosti, spoľahlivo dospieť k záveru, či rozhodnutie ministra je spôsobilým

predmetom súdneho prieskumu a či rozhodnutím ministra resp. rozhodnutím ministerstva nedošlo k porušeniu verejného záujmu v oblasti životného prostredia.

5.4 Podľa názoru ústavného súdu, v prípade, ak má zainteresovaná verejnosť podozrenie, že štát resp. jeho orgány v konkrétnom prípade postupujú v rozpore s ústavnými požiadavkami podľa čl. 44 ods. 4 Ústavy SR, má v zmysle ustanovení SSP možnosť obrátiť sa na nezávislý súd, ktorý predmetné konanie podrobí súdnemu prieskumu. Sťažovateľ ako zainteresovaná verejnosť sa v okolnostiach prejednávanej veci domáhal ochrany práva na priaznivé životné prostredie vo vzťahu ku všetkým, pretože tu zastupoval verejný záujem, čo náležitým spôsobom vyjadril pred správnymi orgánmi a všeobecnými súdmi. Podľa ústavného súdu však otázka, či tento sťažovateľom vyjadrený verejný záujem správne orgány pri svojom rozhodovaní dostatočným spôsobom zohľadnili, však z dôvodu domnenej procesnej prekážky ostala úplne bez súdneho prieskumu. Verejný záujem na preskúmaní potenciálne negatívneho zásahu do životného prostredia podľa názoru ústavného súdu existuje a pretrváva v okolnostiach danej veci aj po časovom uplynutí výnimky. Záujmom každého je, aby dôvodnosť a zákonnosť výnimky zo zakázaných činností podľa § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona č. 543/2002 Z. z. bola preskúmaná nezávislým súdom, a to bez ohľadu na uplynutie jej platnosti. Výnimka zo zákonom zakázaných činností v oblasti životného prostredia vydaná orgánom verejnej moci, v tomto prípade ministerstvom, musí s ohľadom na čl. 44 ods. 4 ústavy, ako aj medzinárodné záväzky, ktoré na seba Slovenská republika prebrala, podliehať súdnej kontrole nezávislými súdmi.

5.5 Aktivita sťažovateľa v prejednávanej veci je podľa ústavného súdu vyjadrením článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a zmyslu Tretieho piliera Aarhuského dohovoru o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Napadnutím rozhodnutí orgánov verejnej moci, o ktorých sa sťažovateľ domnieva, že sú v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky v oblasti životného prostredia, dochádza k realizácii a naplneniu zmyslu jeho práva podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru. Realizáciou tohto svojho práva sťažovateľ zároveň sleduje naplnenie cieľa Aarhuského dohovoru, ktorým je zaručenie práva na prístup k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru. Ústavný súd konštatoval, že uvedené právne závery sú základom na záver o porušení práva sťažovateľa podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru napadnutým uznesením, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

5.6 Pokiaľ najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatoval, že sťažovateľ bol ako zainteresovaná verejnosť účastníkom správneho aj súdneho konania, čím sa zabezpečilo rešpektovanie jeho práva podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ústavný súd konštatoval, že v zmysle čl. 9 ods. 4 označeného dohovoru na zabezpečenie účinného a praktického práva podľa ods. 3 nepostačuje iba samotná účasť na takomto konaní. V prípade namietaného rozporu s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia je povinnosťou štátu zabezpečiť verejnosti prístup k správne alebo súdne konaniu, v rámci ktorého je možné účinným spôsobom spochybníť namietané činy alebo opomenutia. Článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru sa má vykladať v spojení s jeho čl. 1 a čl. 3 a v rámci účelu obsahujúceho v preambule, aby boli verejnosti vrátane organizácií sprístupnené účinné súdne mechanizmy na ochranu legitímnych záujmov a výkon práva.

5.7 Ústavný súd záverom upozornil, že ak by akceptoval právne závery správnych súdov vyjadrené v tomto konaní, v praxi by mohla nastať situácia, že výnimky na odstrel zákonom chránených živočíchov by neboli súdmi vôbec preskúmané, keďže by postačovalo, aby počas konania o napadnutí danej výnimky vypršala jej platnosť, čo by malo nevyhnutne za následok zastavenie súdneho konania. Zainteresovaná verejnosť by síce v rovine teórie mala možnosť danú výnimku napadnúť, avšak namietaná výnimka by v praxi z procesných dôvodov nebola nikdy ani len preskúmaná. Takýto postup, ktorý by navyše mohol signalizovať existenciu systémového problému pri preskúmaní otázok verejného záujmu v oblasti životného prostredia, je podľa názoru ústavného súdu v zrejmom rozpore s čl. 44 ods. 2 a 4 ústavy, čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj s účelom označeného dohovoru.

6.

6.1 Po zrušení uznesenia najvyššieho súdu ústavným súdom sa vec vrátila opäť do štádia konania pred kasačným súdom. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti žalobcu (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní v intenciách nálezu Ústavného súdu SR dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

6.2 Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žiadateľ - Slovenská poľovnícka komora, Poľovnícke združenie Straceno, Dolná Lehota, Dolná Lehota, požiadal o výnimku z ustanovení § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody za účelom odstrelu jedného kusu chráneného živočícha medveďa hnedého v poľovnom revíri Straceno. Rozhodnutím č. 3585/2016-2.3 zo dňa 25.04.2016 Ministerstvo životného prostredia SR povolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ a f/ zákona o ochrane prírody. Výnimkou povolilo žiadateľovi usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Straceno, a to za v rozhodnutí stanovených podmienok, pričom odstrel bolo možné realizovať do 30.11.2016 postriežkou na lokalitách Brtošová (k. ú. J.) alebo Obecná lúka (k. ú. J.) a posľedkou v časti revíru v ochrannom pásme NP Nízke Tatry (2. stupeň ochrany) od hranice intravilánu po lokalitu Šingliarka. Žalobca podal voči predmetnému rozhodnutiu rozklad.

6.3 Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. 5832/2016-1.10.2 (11/2016-rozkl.) zo dňa 23.06.2016 zamietol rozklad žalobcu a rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3585/2016-2.3 zo dňa 25.04.2016 potvrdil. Žalobca, ako účastník správneho konania a v predmetnom konaní ako zainteresovaná verejnosť podľa § 42 ods. 1 SSP sa správnu žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave 09.09.2016 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 5832/2016-1.10.2 (11/2016 - rozkl.) zo dňa 23.06.2016, ktorým zamietol rozklad žalobcu.

7.

7.1 Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

7.2 Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP, na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

7.3 Podľa § 5 ods. 2 SSP, konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania.

7.4 Podľa § 5 ods. 3 SSP, pri rozhodovaní správny súd dbá na ochranu zákonnosti a verejného záujmu.

7.5 Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

7.6 Podľa § 42 ods. 1 SSP ak má zainteresovaná verejnosť alebo dotknutá verejnosť (ďalej len "zainteresovaná verejnosť") právo podľa osobitného predpisu na účasť v administratívnom konaní vo veciach životného prostredia, je oprávnená

- a) podať správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. a/,
- b) podať žalobu proti nečinnosti podľa § 6 ods. 2 písm. e/,
- c) podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu,
- d) zúčastniť sa na konaní o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. a/; ustanovenia tohto zákona týkajúce

sa osoby zúčastnenej na konaní sa primerane použijú aj na zainteresovanú verejnosť.

7.7 Podľa § 40 ods. 2 ZOPK, orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

7.8 Podľa § 89 ods. 3 písm. b/ ZOPK, rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

7.9 Podľa § 99 písm. g/ SSP, správny súd konanie uznesením zastaví, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c/ a d/.

7.10 Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

7.11 Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

8.

8.1 Predmetom súdneho prieskumu na podklade žaloby, doručenej Krajskému súdu v Bratislave dňa 09.09.2016, bolo rozhodnutie žalovaného č. 5832/2016-1.10.2 (11/2016-rozkl.) zo dňa 23.06.2016, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu vydané vo veci povolenia výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ ZOPK, usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Straceno, držať ho a prepravovať. Platnosť rozhodnutia bola obmedzená do 30.11.2016. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu v prejednávanej veci je uznesenie krajského súdu č. k. 5S/178/2016-65 zo dňa 06.12.2016, ktorým zastavil konanie podľa § 99 ods. 1 písm. g/ SSP z dôvodu, že účinky napadnutého rozhodnutia zanikli a odpadol dôvod na pokračovanie v konaní.

8.2 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, viazaný dôvodmi Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 529/2019-51 zo dňa 19.01.2021 opätovne preskúmal uznesenie krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/178/2016-65 zo dňa 06.12.2016 o zastavení konania a v intenciách nálezu ústavného súdu uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

8.3 Z aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky je kasačnému súdu známe, že Nálezom č.k. III. ÚS 274/2018 -45 zo dňa 13. novembra 2018 ústavný súd rozhodol, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 10Sžk/11/2016 a jeho uznesením sp.zn. 10Sžk/11/2016 z 24. januára 2018 boli porušené: základné právo občianskeho združenia Lesoochranárske združenie VLK na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp.zn. 10Sžk/11/2016 z 24. januára 2018 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

8.4 V bode 34. uvedeného nálezu ústavný súd uviedol: „Vychádzajúc z uznesenia krajského súdu (bod 3), ústavný súd konštatuje, že v danom prípade niet žiadnych pochybností o tom, že výnimka zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ zákona o ochrane prírody a krajiny poľovníckym

združením počas obmedzenej časovej platnosti rozhodnutia ministerstva (od 1. júna 2016 do 30. novembra 2015) realizovaná bola a k usmrteniu/odstreleniu jedného jedinca medveďa hnedého skutočne došlo (22. októbra 2015). Rozhodnutie ministerstva, resp. ministra je v takomto prípade spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Vzhľadom na túto skutočnosť mal krajský súd na základe žaloby sťažovateľa vystupujúceho v procesnom postavení zainteresovanej verejnosti zákonnosť napadnutého rozhodnutia ministra preskúmať, a to vo vzťahu k tomu, či je alebo by mohol byť ovplyvnený rozhodovacím procesom týkajúcim sa životného prostredia, čo však neurobil. Napriek uvedenému najvyšší súd považoval uznesenie krajského súdu o zastavení konania za správne a kasačnú sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol, čím o nej rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, a tým ústavne nesúladný. Najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základného práva na priaznivé životné prostredie zaručeného čl. 44 ods. 1 ústavy, a preto jeho prístup k ochrane tohto základného práva nemožno hodnotiť inak ako prísne formalistický, odporujúci obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ani dostatočne nereflektoval judikatúru Súdného dvora Európskej únie vo veciach C-240/09 a C-243/15.“

8.5 Rovnako Nálezom č.k. III. ÚS 418/2018 -41 zo dňa 29. januára 2019 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že „postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Sžk/27/2017 a jeho uznesením sp.zn. 4Sžk/27/2017 z 03. júla 2018 boli porušené: základné právo občianskeho združenia Lesoochranárske združenie VLK na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prístup k správne a súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia“ a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Sžk/27/2017 z 3. júla 2018 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

8.6 V odôvodnení nálezu (bod 26.) ústavný súd uviedol, že „Zákon v § 99 písm. g/ upravil zastavenie konania, ak odpadol dôvod na pokračovanie v konaní a nejde o prípady ustanovené v písmenách c/ a d/. Ako príklad zastavenia konania z dôvodu odpadnutia predmetu prieskumu možno uviesť stratu účinkov preskúmaného rozhodnutia alebo opatrenia, no bez jeho formálneho zrušenia, na základe protestu prokurátora alebo mimoriadneho opravného prostriedku. O takýto prípad pôjde najmä pri faktickej konzumácii týchto účinkov alebo uplynutí lehoty, na ktorú bolo rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy vydané, resp. pri inom následnom administratívnom postupe. O stratu účinkov rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy v dôsledku uplynutia lehoty pôjde vtedy, ak subjektívne práva vyplývajúce zo žalovaného rozhodnutia alebo opatrenia boli viazané len na určitý čas a jeho uplynutím zanikli bez toho, aby došlo k ich realizácii. Príkladom môže byť rozhodnutie vydané v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Ak však už dané subjektívne práva boli uplatnené, nemožno ani v dôsledku uplynutia času bez ďalšieho zastaviť správne súdne konanie a odmietnuť súdnu ochranu, pretože jej primárny obsah založený na možnosti zrušenia nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia sa tým dostáva do sekundárnej podoby, ktorej podstatou je vytvorenie základu pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.“ (Baricová, J., Fečík, M., Števec, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok . Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 553.).

8.7 Najvyšší súd Slovenskej republiky, poukazujúc na vyššie citované právne závery Ústavného súdu Slovenskej republiky, dospel k záveru o nesprávnom procesnom postupe krajského súdu o zastavení konania podľa § 99 písm. g/ SSP. Krajský súd v odôvodnení kasačnou sťažnosťou napadnutého uznesenia konštatoval, že stratou platnosti rozhodnutia (povolenie výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ ZOPK) došlo k zániku jeho účinkov a tým odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, k uvedenému však dospel bez toho, aby sa v rozhodnutí náležite vysporiadal so skutočnosťou, či subjektívne práva žiadateľa vyplývajúce z rozhodnutia orgánu verejnej správy (t.j. výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b/ a e/ ZOPK) boli realizované a či rozhodnutím orgánu

verejnej správy mohol byť porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia, pretože ak už dané subjektívne práva boli uplatnené, nemožno ani v dôsledku uplynutia času bez ďalšieho zastaviť správne súdne konanie a odmietnuť súdnu ochranu, pretože jej primárny obsah založený na možnosti zrušenia nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia sa tým dostáva do sekundárnej podoby, ktorej podstatou je vytvorenie základu pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. (bližšie Baricová, J., Fečík, M., Števíček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok . Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 553).

8.8 Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude vec opätovne prejednať v medziach podanej správnej žaloby a následne rozhodnúť, pričom krajský súd bude povinný svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť. Kasačný súd zároveň zdôrazňuje, že krajský súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP) a Nálezom Ústavného súdu SR

8.9 Podľa § 467 ods. 3 SSP , ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

8.10 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.